

به نام خدا

آزمایشگاه شبکه‌های کامپیوتری

دانشکده‌ی مهندسی کامپیوتر

دانشگاه صنعتی شریف

تأسیسات ۱۴۰۴

مدرس

دکتر بردیا صفائی

مشخصات دانشجو:

امیررضا اینانلو

۴۰۱۱۰۵۶۶۷

گزارش کار بخش عملی امتحان پایانترم: پیاده‌سازی سناریوی DHCP و

مسیریابی در Cisco Packet Tracer

۱. مقدمه..... ۳
۲. طراحی توپولوژی..... ۳
۳. تغییر نام دستگاه‌ها (Hostname)..... ۴
۴. پیکربندی آدرس‌های IP..... ۴
۵. پیکربندی مسیریابی (OSPF)..... ۵
۶. پیکربندی DHCP..... ۹
  - ۶.۱. سرور DHCP مرکزی (Server۰)..... ۹
  - ۶.۲. DHCP Relay روی R0..... ۱۰
  - ۶.۳. DHCP روی Router2..... ۱۰
۷. تست دریافت آدرس IP..... ۱۲
  - ۷.۱. تست در شبکه ۲۴/۱۷۲.۱۷.۲.۰ (PC۴) و PC۵..... ۱۲
  - ۷.۲. تست در شبکه 24/172.17.1.0 (PC2 و PC3)..... ۱۳
  - ۷.۳. تست در شبکه 24/172.17.3.0 (Laptop0 و PC6)..... ۱۳
۸. تست ارتباط بین شبکه‌ها (Ping)..... ۱۴
۹. نتیجه‌گیری..... ۱۵

گزارش کار بخش عملی امتحان پایانترم: پیاده‌سازی سناریوی DHCP و مسیریابی در

Cisco Packet Tracer

۱. مقدمه

در این آزمایش هدف ما پیکربندی یک شبکه چندبخشی با سه روتر، سه سوئیچ و چندین کلاینت است. وظیفه اصلی این سناریو، پیاده‌سازی سرویس DHCP در دو حالت زیر است:

۱. تخصیص آدرس IP از یک سرور مرکزی (Server۰) به کلاینت‌ها در شبکه‌های 24/172.17.1.0 و

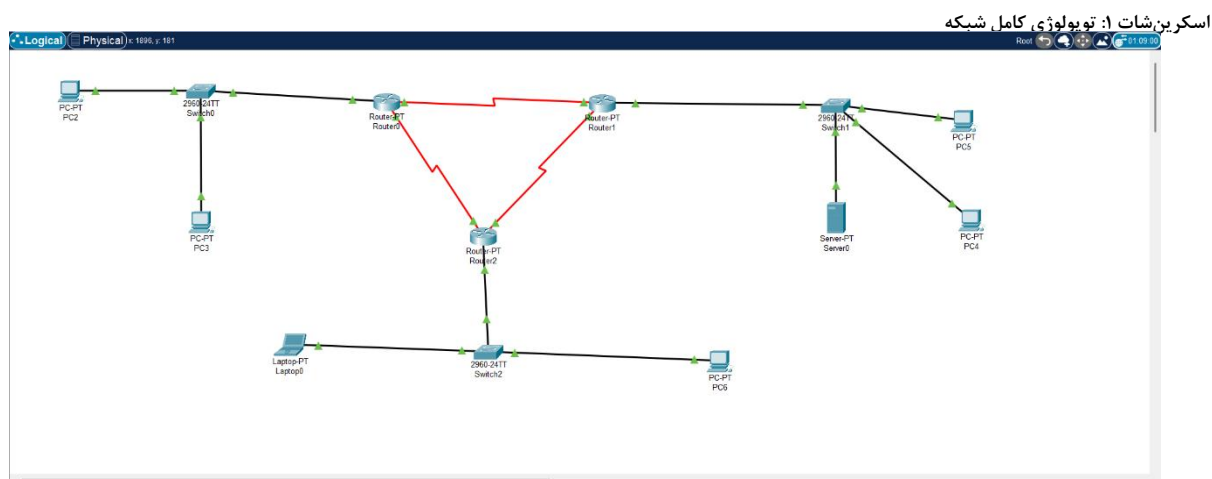
24/172.17.2.0. ۲. تخصیص آدرس IP از روتر (Router۲) به کلاینت‌ها در شبکه

24/172.17.3.0

در نهایت باید امکان ارتباط بین شبکه‌ها از طریق مسیریابی (OSPF) فراهم شود.

۲. طراحی توپولوژی

ابتدا دستگاه‌ها (۳ روتر، ۳ سوئیچ، ۵ PC، یک Laptop و یک Server) به محیط Packet Tracer اضافه شدند. سپس طبق دستور کار، کابل‌کشی با توجه به نوع پورت‌ها و نوع کابل (Straight-Through یا Serial DCE) انجام شد.

نایل: Screenshot_Topology.png

این تصویر توپولوژی کلی شبکه را نشان می‌دهد. سه روتر با لینک‌های سریال در یک مثلث متصل شده‌اند و هر کدام یک شبکه محلی را مدیریت می‌کنند.

۳. تغییر نام دستگاه‌ها(Hostname)

طبق دستور کار، نام هر دستگاه (روتر و سوئیچ) به نام خانوادگی دانشجو (Inanloo) تغییر داده شد تا در پیکربندی‌ها مشخص باشد کدام دستگاه مربوط به این آزمایش است.

اسکرین‌شات ۲: تغییر **Hostname** روتر **R0**

```
Router>enable
Router#configure terminal
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
Router(config)#hostname inanloo
inanloo(config)#exit
inanloo#
%SYS-5-CONFIG_I: Configured from console by console

inanloo#write
Building configuration...
[OK]
inanloo#
```

فایل: [Screenshot_Hostname_Change.png](#)

در این تصویر مشاهده می‌شود که نام دستگاه Router۰ به inanloo-R۰ تغییر داده شده است. این تغییر برای تمامی روترها و سوئیچ‌ها اعمال شد.

۴. پیکربندی آدرس‌های IP

برای هر اینترفیس فعال روی روترها یک آدرس IP مناسب تنظیم شد. همچنین روی Server۰ یک IP استاتیک در شبکه ۲۴/۱۷۲.۱۷.۲۰ اختصاص یافت.

```

Router0
Physical Config CLI Attributes
IOS Command Line Interface

inanloo-R0>ena
inanloo-R0>enable
inanloo-R0#conf
inanloo-R0#configure ter
inanloo-R0#configure terminal
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
inanloo-R0(config)#interface FastEthernet0/0
inanloo-R0(config-if)#ip address 172.17.1.1 255.255.255.0
inanloo-R0(config-if)#no shutdown

inanloo-R0(config-if)#
%LINK-5-CHANGED: Interface FastEthernet0/0, changed state to up

%LINEPROTO-5-UPDOWN: Line protocol on Interface FastEthernet0/0, changed state to up

inanloo-R0(config-if)#exit
inanloo-R0(config)#interface Serial2/0
inanloo-R0(config-if)#ip address 11.0.0.1 255.255.255.0
inanloo-R0(config-if)#clock rate 64000
inanloo-R0(config-if)#no shutdown

%LINK-5-CHANGED: Interface Serial2/0, changed state to down
inanloo-R0(config-if)#exit
inanloo-R0(config)#interface Serial3/0
inanloo-R0(config-if)#ip address 10.0.0.1 255.255.255.0
inanloo-R0(config-if)#clock rate 64000
inanloo-R0(config-if)#no shutdown

%LINK-5-CHANGED: Interface Serial3/0, changed state to down
inanloo-R0(config-if)#exit
inanloo-R0(config)#exit
inanloo-R0#
%SYS-5-CONFIG_I: Configured from console by console

inanloo-R0#write
Building configuration...
[OK]
inanloo-R0#

```

نایل: Screenshot_R0_IP_Config.png

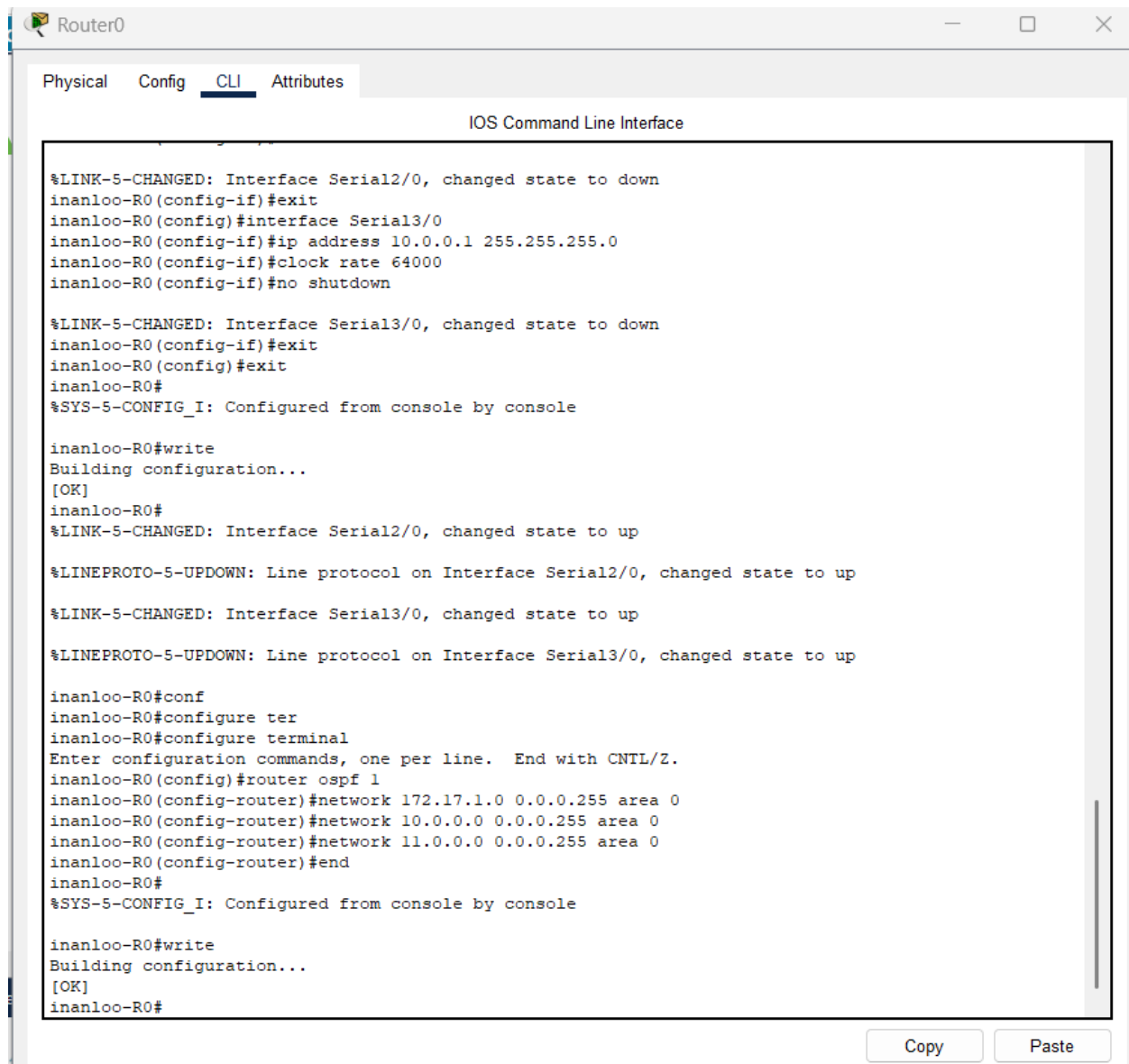
این تصویر نشان می‌دهد که روی روتر inanloo-R0 آدرس‌های IP به درستی روی اینترفیس‌های Serial و FastEthernet پیکربندی شده و وضعیت آن‌ها UP/UP است.

۵. پیکربندی مسیریابی (OSPF)

برای برقراری ارتباط بین شبکه‌ها، پروتکل OSPF روی هر سه روتر فعال شد. هر روتر شبکه‌های مستقیم خود را در پروتکل OSPF معرفی کرد.

اسکرین شات ۴ تا ۷: به ترتیب پیکربندی OSPF روی inanloo-R0، پیکربندی OSPF روی inanloo-R1.

پیکربندی OSPF روی inanloo-R2 و جدول مسیریابی روتر R0


```
Router0
Physical Config CLI Attributes
IOS Command Line Interface

%LINK-5-CHANGED: Interface Serial2/0, changed state to down
inanloo-R0(config-if)#exit
inanloo-R0(config)#interface Serial3/0
inanloo-R0(config-if)#ip address 10.0.0.1 255.255.255.0
inanloo-R0(config-if)#clock rate 64000
inanloo-R0(config-if)#no shutdown

%LINK-5-CHANGED: Interface Serial3/0, changed state to down
inanloo-R0(config-if)#exit
inanloo-R0(config)#exit
inanloo-R0#
%SYS-5-CONFIG_I: Configured from console by console

inanloo-R0#write
Building configuration...
[OK]
inanloo-R0#
%LINK-5-CHANGED: Interface Serial2/0, changed state to up

%LINEPROTO-5-UPDOWN: Line protocol on Interface Serial2/0, changed state to up

%LINK-5-CHANGED: Interface Serial3/0, changed state to up

%LINEPROTO-5-UPDOWN: Line protocol on Interface Serial3/0, changed state to up

inanloo-R0#conf
inanloo-R0#configure ter
inanloo-R0#configure terminal
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
inanloo-R0(config)#router ospf 1
inanloo-R0(config-router)#network 172.17.1.0 0.0.0.255 area 0
inanloo-R0(config-router)#network 10.0.0.0 0.0.0.255 area 0
inanloo-R0(config-router)#network 11.0.0.0 0.0.0.255 area 0
inanloo-R0(config-router)#end
inanloo-R0#
%SYS-5-CONFIG_I: Configured from console by console

inanloo-R0#write
Building configuration...
[OK]
inanloo-R0#
```

ospf-on-R0 فایل:

Router1

Physical Config CLI Attributes

IOS Command Line Interface

```
inanloo-R1(config)#interface
%LINEPROTO-5-UPDOWN: Line protocol on Interface Serial2/0, changed state to up

% Incomplete command.
inanloo-R1(config)#interface Serial3/0
inanloo-R1(config-if)#ip address 12.0.0.1 255.255.255.0
inanloo-R1(config-if)#clock rate 64000
inanloo-R1(config-if)#no shutdown

%LINK-5-CHANGED: Interface Serial3/0, changed state to down
inanloo-R1(config-if)#exit
inanloo-R1(config)#exit
inanloo-R1#
%SYS-5-CONFIG_I: Configured from console by console

inanloo-R1#write
Building configuration...
[OK]
inanloo-R1#
%LINK-5-CHANGED: Interface Serial3/0, changed state to up

%LINEPROTO-5-UPDOWN: Line protocol on Interface Serial3/0, changed state to up

inanloo-R1#conf
inanloo-R1#configure ter
inanloo-R1#configure terminal
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
inanloo-R1(config)#router ospf 1
inanloo-R1(config-router)#network 172.17.2.0 0.0.0.255 area 0
inanloo-R1(config-router)#network 11.0.0.0 0.0.0.255 area 0
inanloo-R1(config-router)#network 12.0.0.0 0.0.0.255 area
00:21:13: %OSPF-5-ADJCHG: Process 1, Nbr 172.17.1.1 on Serial2/0 from LOADING to FULL, Loading Done
0
inanloo-R1(config-router)#network 12.0.0.0 0.0.0.255 area 0
inanloo-R1(config-router)#end
inanloo-R1#
%SYS-5-CONFIG_I: Configured from console by console

inanloo-R1#write
Building configuration...
[OK]
inanloo-R1#
```

Copy Paste

ospf-on-R1 شکل افایل:

Router2

Physical Config CLI Attributes

IOS Command Line Interface

```
inanloo-R2(config-if)#
%LINEPROTO-5-UPDOWN: Line protocol on Interface Serial2/0, changed state to up

inanloo-R2(config-if)#ip address 10.0.0.2 255.255.255.0
inanloo-R2(config-if)#no shutdown

inanloo-R2(config-if)#
%LINK-5-CHANGED: Interface Serial3/0, changed state to up

inanloo-R2(config-if)#exit
inanloo-R2(config)#exit
inanloo-R2#
%SYS-5-CONFIG_I: Configured from console by console

inanloo-R2#write
%LINEPROTO-5-UPDOWN: Line protocol on Interface Serial3/0, changed state to up

Building configuration...
[OK]
inanloo-R2#conf
inanloo-R2#configure ter
inanloo-R2#configure terminal
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
inanloo-R2(config)#router ospf 1
inanloo-R2(config-router)#network 172.17.3.0 0.0.0.255 area 0
inanloo-R2(config-router)#network 10.0.0.0 0.0.0.255 area 0
inanloo-R2(config-router)#network 12.0.0.0 0.0.0.255
00:23:21: %OSPF-5-ADJCHG: Process 1, Nbr 172.17.1.1 on Serial3/0 from LOADING to FULL, Loading Done

% Incomplete command.
inanloo-R2(config-router)#network 12.0.0.0 0.0.0.255 area 0
inanloo-R2(config-router)#
00:23:35: %OSPF-5-ADJCHG: Process 1, Nbr 172.17.2.1 on Serial2/0 from LOADING to FULL, Loading Done

inanloo-R2(config-router)#end
inanloo-R2#
%SYS-5-CONFIG_I: Configured from console by console

inanloo-R2#write
Building configuration...
[OK]
inanloo-R2#
```

Copy Paste

ospf-on-R2: فایل


```

Router0
Physical Config CLI Attributes
IOS Command Line Interface

inanloo-R0#configure terminal
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
inanloo-R0(config)#router ospf 1
inanloo-R0(config-router)#network 172.17.1.0 0.0.0.255 area 0
inanloo-R0(config-router)#network 10.0.0.0 0.0.0.255 area 0
inanloo-R0(config-router)#network 11.0.0.0 0.0.0.255 area 0
inanloo-R0(config-router)#end
inanloo-R0#
%SYS-5-CONFIG_I: Configured from console by console

inanloo-R0#write
Building configuration...
[OK]
inanloo-R0#
00:21:18: %OSPF-5-ADJCHG: Process 1, Nbr 172.17.2.1 on Serial12/0 from LOADING to FULL, Loading Done
00:23:32: %OSPF-5-ADJCHG: Process 1, Nbr 172.17.3.1 on Serial13/0 from LOADING to FULL, Loading Done

inanloo-R0#show ip route
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
        D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
        N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
        E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
        i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, ia - IS-IS inter area
        * - candidate default, U - per-user static route, o - ODR
        P - periodic downloaded static route

Gateway of last resort is not set

    10.0.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
C       10.0.0.0 is directly connected, Serial3/0
    11.0.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
C       11.0.0.0 is directly connected, Serial2/0
    12.0.0.0/24 is subnetted, 1 subnets
O       12.0.0.0 [110/128] via 10.0.0.2, 00:01:02, Serial3/0
           [110/128] via 11.0.0.2, 00:01:02, Serial2/0
    172.17.0.0/24 is subnetted, 3 subnets
C       172.17.1.0 is directly connected, FastEthernet0/0
O       172.17.2.0 [110/65] via 11.0.0.2, 00:03:30, Serial2/0
O       172.17.3.0 [110/65] via 10.0.0.2, 00:01:16, Serial3/0

inanloo-R0#
  
```

تایید: Screenshot_R0_Routing_Table.png

در این تصویر جدول مسیریابی R0 مشاهده می‌شود. وجود ورودی‌های OSPF (علامت O) نشان‌دهنده این است که شبکه‌های غیرمستقیم (مانند 172.17.2.0 و 172.17.3.0) به درستی یاد گرفته شده‌اند.

۶. پیکربندی DHCP

۶.۱. سرور DHCP مرکزی (Server۰)

روی **Server0** دو Pool برای شبکه‌های **24/172.17.1.0** و **24/172.17.2.0** ایجاد شد. کلاینت‌های **PC2** و **PC3** از طریق DHCP Relay روی **R0** و کلاینت‌های **PC4** و **PC5** به صورت مستقیم از این سرور آدرس IP دریافت می‌کنند.

اسکرین شات ۵: تنظیمات DHCP روی Server0

Interface: FastEthernet0 Service: ☒ On ☐ Off

Pool Name: LAN1_POOL

Default Gateway: 172.17.1.1

DNS Server: 0.0.0.0

Start IP Address: 172.17.1.10

Subnet Mask: 255.255.255.0

Maximum Number of Users: 246

TFTP Server: 0.0.0.0

WLC Address: 0.0.0.0

Buttons: Add, Save, Remove

Pool Name	Default Gateway	DNS Server	Start IP Address	Subnet Mask	Max User	TFTP Server	WLC Address
LAN1_POOL	172.17.1.1	0.0.0.0	172.17.1.10	255.255.255.0	246	0.0.0.0	0.0.0.0
serverPool	172.17.2.1	0.0.0.0	172.17.2.10	255.255.255.0	246	0.0.0.0	0.0.0.0

نایل: Screenshot_DHCP_Server_Pools.png

در این تصویر Poolهای LAN1 و LAN2 روی سرور DHCP مشخص هستند. هر Pool دارای Gateway و Subnet Mask صحیح است.

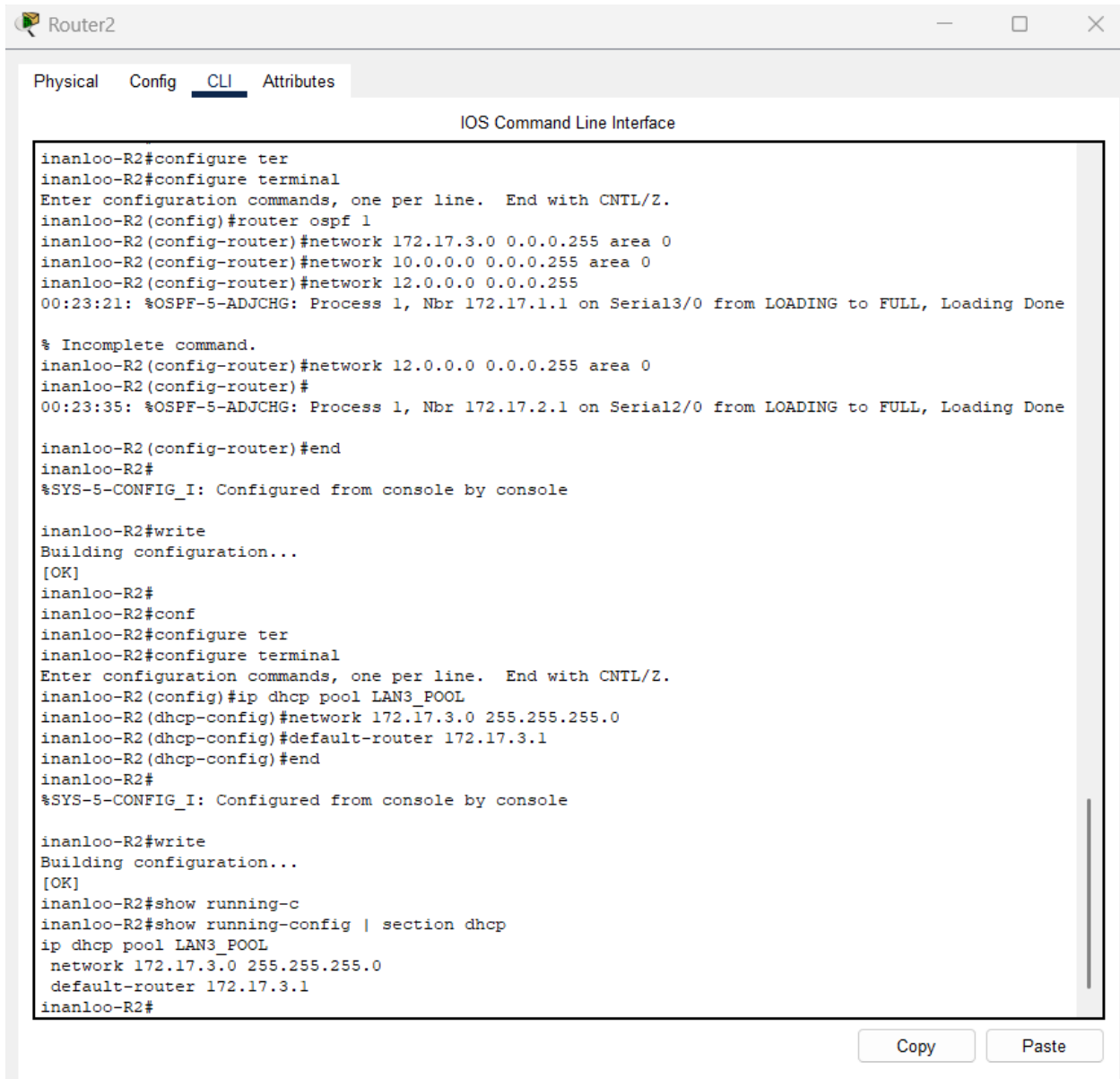
۶.۲ DHCP Relay روی R0

روی اینترفیس FastEthernet0/0 روتر R0 دستور ip helper-address ip زده شد تا درخواستهای DHCP از PC2 و PC3 به Server0 هدایت شوند.

۶.۳ DHCP روی Router2

برای شبکه سوم (۲۴/۱۷۲.۱۷.۳۰) سرویس DHCP مستقیماً روی روتر R2 فعال شد.

اسکرین شات ۶: تنظیمات DHCP روی R2


```
Router2
Physical Config CLI Attributes
IOS Command Line Interface

inanloo-R2#configure ter
inanloo-R2#configure terminal
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
inanloo-R2(config)#router ospf 1
inanloo-R2(config-router)#network 172.17.3.0 0.0.0.255 area 0
inanloo-R2(config-router)#network 10.0.0.0 0.0.0.255 area 0
inanloo-R2(config-router)#network 12.0.0.0 0.0.0.255
00:23:21: %OSPF-5-ADJCHG: Process 1, Nbr 172.17.1.1 on Serial3/0 from LOADING to FULL, Loading Done

% Incomplete command.
inanloo-R2(config-router)#network 12.0.0.0 0.0.0.255 area 0
inanloo-R2(config-router)#
00:23:35: %OSPF-5-ADJCHG: Process 1, Nbr 172.17.2.1 on Serial2/0 from LOADING to FULL, Loading Done

inanloo-R2(config-router)#end
inanloo-R2#
%SYS-5-CONFIG_I: Configured from console by console

inanloo-R2#write
Building configuration...
[OK]
inanloo-R2#
inanloo-R2#conf
inanloo-R2#configure ter
inanloo-R2#configure terminal
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
inanloo-R2(config)#ip dhcp pool LAN3_POOL
inanloo-R2(dhcp-config)#network 172.17.3.0 255.255.255.0
inanloo-R2(dhcp-config)#default-router 172.17.3.1
inanloo-R2(dhcp-config)#end
inanloo-R2#
%SYS-5-CONFIG_I: Configured from console by console

inanloo-R2#write
Building configuration...
[OK]
inanloo-R2#show running-c
inanloo-R2#show running-config | section dhcp
ip dhcp pool LAN3_POOL
 network 172.17.3.0 255.255.255.0
 default-router 172.17.3.1
inanloo-R2#
```

Copy Paste

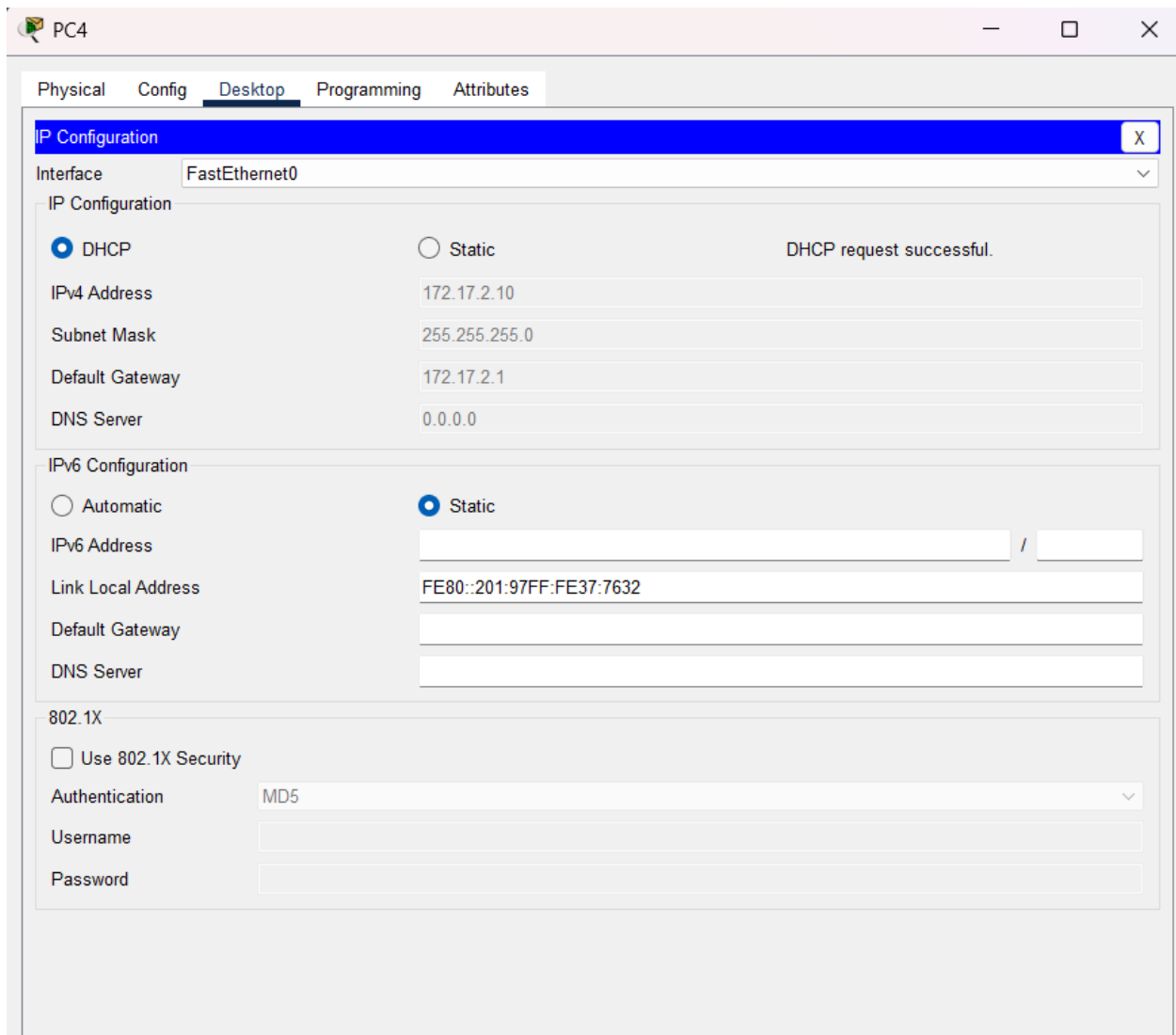
تایل: Screenshot_R2_DHCP_Config.png

این تصویر بخشی از پیکربندی DHCP روی روتر R2 را نشان می‌دهد. در اینجا Pool LAN3 ایجاد شده و Gateway آن ۱۷۲.۱۷.۳.۱ تعیین شده است.

۷. تست دریافت آدرس IP

۷.۱. تست در شبکه ۲۴/۱۷۲.۱۷.۲.۰ (PC۴) و (PC۵)

اسکرین شات ۷: دریافت آدرس IP توسط PC۴

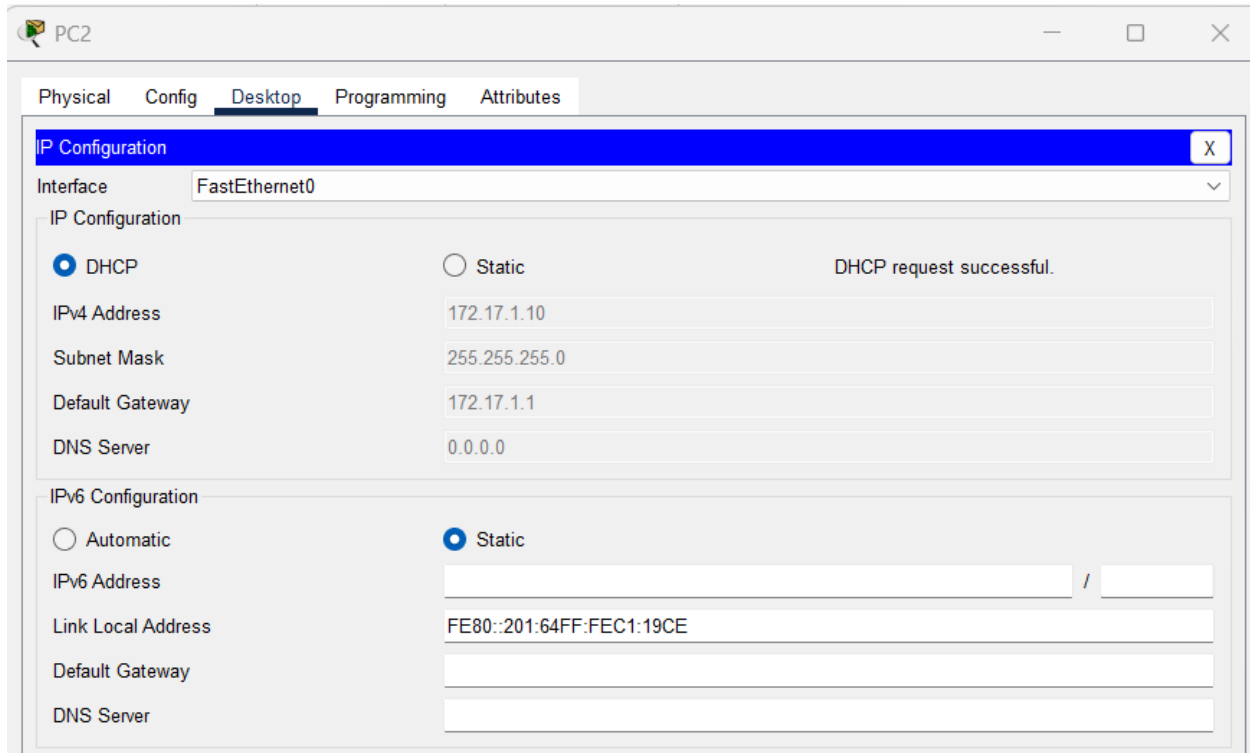

نایل: Screenshot_PC4_DHCP_Success.png

این تصویر نشان می‌دهد که PC۴ موفق شده از DHCP سرور مرکزی (Server۰) آدرس IP دریافت کند.

۷.۲. تست در شبکه 24/172.17.1.0 (PC2 و PC3)

اسکرین شات ۸: دریافت آدرس IP توسط PC۲ از طریق DHCP Relay

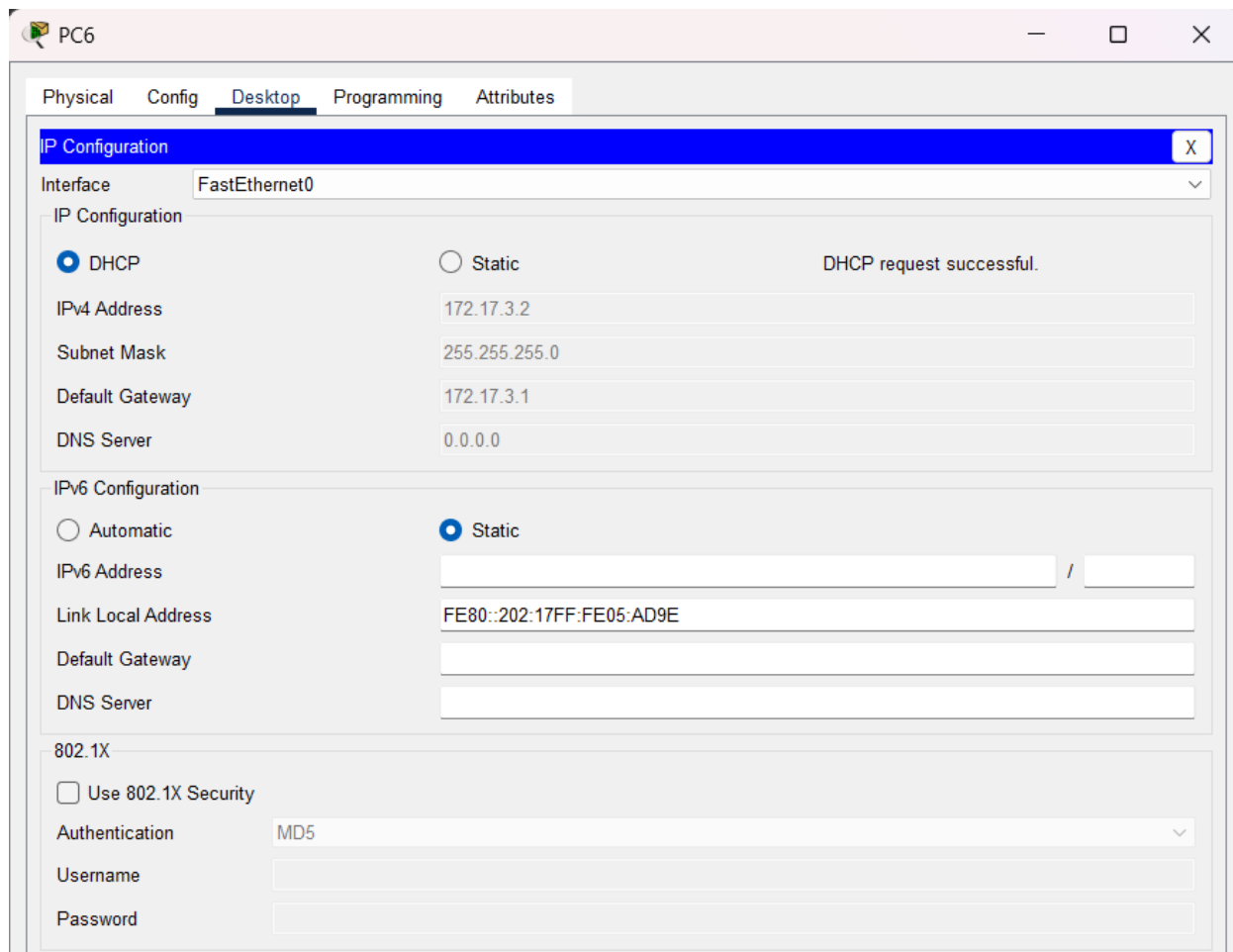

نایل: Screenshot_PC2_DHCP_Success.png

همان‌طور که در تصویر مشخص است، PC۲ از طریق Relay روی R۰ موفق شده آدرس IP معتبر در رنج ۱۷۲.۱۷.۱.x دریافت کند.

۷.۳. تست در شبکه 24/172.17.3.0 (Laptop0 و PC6)

اسکرین شات ۹: دریافت آدرس IP توسط PC۶ از Router۲

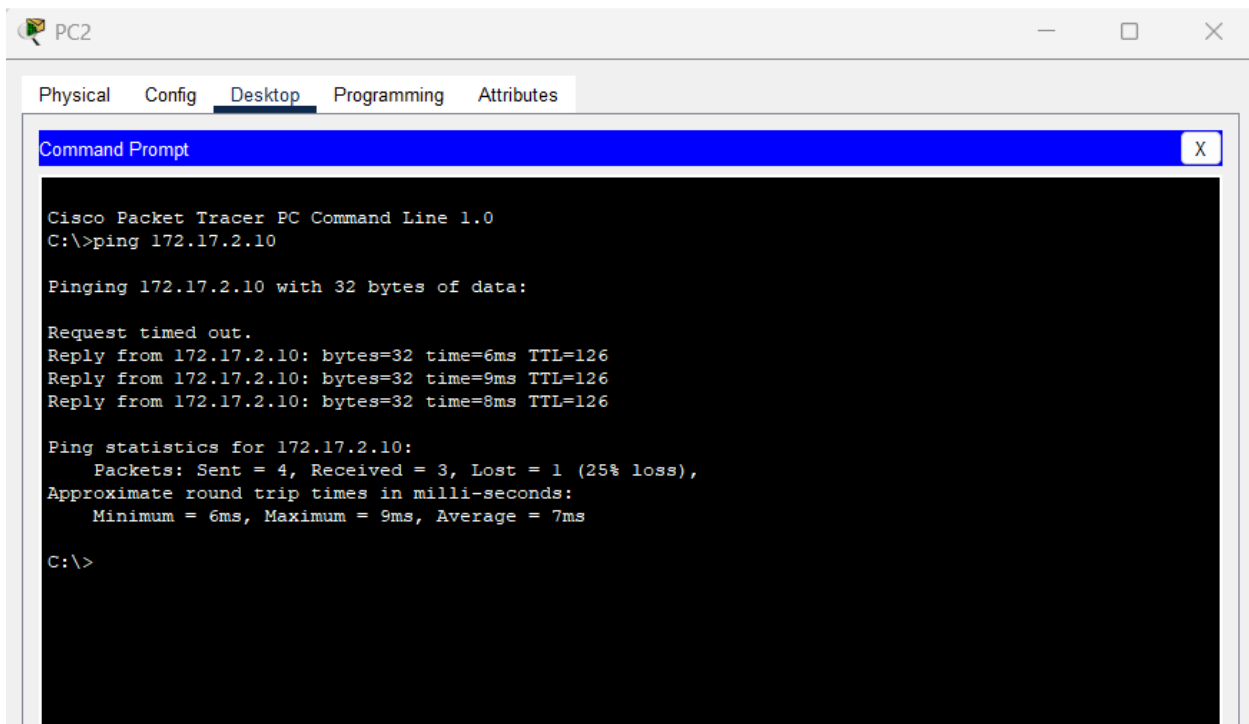
تایل: Screenshot_PC6_DHCP_Success.png

این تصویر نشان می‌دهد که PC۶ موفق شده از DHCP روتر R۲ یک IP معتبر دریافت کند.

۸. تست ارتباط بین شبکه‌ها (Ping)

برای اطمینان از صحت مسیریابی، از PC۲ در شبکه ۱۷۲.۱۷.۱.۰ به سمت PC۴ در شبکه ۱۷۲.۱۷.۲.۰ دستور ping اجرا شد.

اسکرین‌شات ۱۰: موفقیت پینگ بین PC۲ و PC۴

نایل: Screenshot_Ping_Success_LAN1_to_LAN2.png

پاسخ مثبت از PC۴ نشان‌دهنده این است که مسیریابی بین شبکه‌ها به درستی کار می‌کند و ارتباط کامل برقرار است.

۹. نتیجه‌گیری

در این آزمایش توانستیم یک توپولوژی شبکه نسبتاً پیچیده با چندین روتر و سوئیچ پیاده‌سازی کنیم. مراحل اصلی شامل:

۱. تغییر نام دستگاه‌ها برای مدیریت بهتر. ۲. پیکربندی آدرس‌های IP روی اینترفیس‌ها. ۳. راه‌اندازی پروتکل OSPF برای مسیریابی پویا. ۴. راه‌اندازی DHCP در دو حالت (سرور مرکزی و روتر به عنوان DHCP).
۵. تست دریافت IP روی کلاینت‌ها.
۶. تست ارتباط بین شبکه‌ها با دستور Ping

تمامی اهداف سناریو محقق شد و شبکه مطابق انتظار کار می‌کند. این گزارش می‌تواند به عنوان یک مرجع کامل برای دانشجویان بعدی مورد استفاده قرار گیرد.